

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 81/2022-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19 Co 280/2016 z 25. novembra 2016 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Cdo 96/2021-583 z 30. novembra 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. januára 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec im vrátiť na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a vyžiadaných rozhodnutí všeobecných súdov a Centra právnej pomoci vyplýva, že sťažovateľ v roku 2013 inicioval podaním žaloby súdne konanie na Okresnom súde Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“), ktoré bolo vedené pod sp. zn. 15 C 113/2013. V tomto konaní mu okresný súd najprv priznal oslobodenie od súdnych poplatkov,

ale neskôr mu toto oslobodenie odňal z dôvodu, že mu boli vyplatené finančné prostriedky v sume viac ako 20 000 eur za spôsobenú nemajetkovú ujmu v dôsledku viacerých konaní proti Slovenskej republike na Európskom súde pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a tiež v konaniach pred ústavným súdom, čím následne došlo k zastaveniu tohto súdneho konania.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie č. k. 15C/113/2013-102 z 30. marca 2016 podal sťažovateľ opravný prostriedok, ale Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým uznesením uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Napadnuté rozhodnutie považoval za vecne správne, pretože v konaní bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že majetkové pomery žalobcu oslobodenie od súdnych poplatkov neodôvodňujú a v čase rozhodovania súdu o návrhu žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov ani neodôvodňovali.

4. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré spísal sám. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] po predložení spisu na rozhodnutie o dovolaní skúmal, či sú splnené procesné predpoklady, za ktorých môže uskutočniť dovolací prieskum. Dospel k záveru, že tieto predpoklady nie sú dané. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 prvá veta CSP) dovolací súd v závere konštatoval, že sťažovateľ ako žalobca, ktorý bol v rozhodnutí odvolacieho súdu poučený o povinnosti spísania dovolania advokátom, sám spísal dovolanie, ktoré podal 7. septembra 2017 a o poskytnutie právnej pomoci požiadal Centrum právnej pomoci až 11. februára 2019, t. j. po uplynutí 2-mesačnej lehoty na podanie dovolania podľa § 427 CSP. Na skutočnosť, že Centrum právnej pomoci následne priznalo žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci a určilo advokáta na jeho zastupovanie v danej veci, ktorý dodatočne dovolanie doplnil, preto nemožno prihliadať. Nedostatok spočívajúci v tom, že dovolanie nebolo spísané advokátom, nebol odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. Osobitná podmienka dovolacieho konania (spísanie dovolania advokátom podľa § 429 ods. 1 CSP) tak ostala nespĺnená, v dôsledku čoho nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Z uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. e) CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

5. Sťažovateľ argumentuje tým, že nikdy tieto finančné prostriedky nemal k dispozícii a neboli mu vyplatené, pretože mal a má značné dlhy, ktorú musel a musí zaplatiť v exekučných konaniach z týchto prostriedkov. Vzhľadom na to, že nemá v súčasnosti na zaplatenie advokáta, v konaní o jeho ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom žiada, aby mu ústavný súd kvalifikovaného právneho zástupcu z tohto dôvodu ustanovil.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) navrhovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, ak odsek 2 alebo § 35 neustanovuje

inak. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

7. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

8. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

9. Podľa § 37 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

10. Ústavný súd z evidencie vlastnej rozhodovacej činnosti, ako aj z vyžiadaných informácií z okresného súdu, Okresného súdu Piešťany a Okresného súdu Trenčín, ako aj Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zistil, že majetkové pomery sťažovateľa neodôvodňujú ustanovenie advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Len na základe nálezov ústavného súdu (napr. sp. zn. III. ÚS 544/2014, III. ÚS 139/2015, III. ÚS 430/2015, III. ÚS 618/2015, I. ÚS 303/2015, I. ÚS 577/2016, II. ÚS 83/2017, I. ÚS 255/2017, I. ÚS 642/2017, I. ÚS 514/2017, I. ÚS 572/2017, I. ÚS 25/2018, III. ÚS 233/2018, IV. ÚS 310/2018, IV. ÚS 109/2020 a sp. zn. III. ÚS 118/2020) bolo sťažovateľovi od roku 2015 priznané a aj vyplatené finančné zadosťučinenie v celkovej sume 22 000 eur. Na základe uzatvorených zmierov v konaní pred ESLP (napr. č. 63143/11 z 20. 9. 2016, č. 33395/17 z 23. 11. 2017 a č. 59097/17 z 12. 4. 2018) bola od roku 2015 sťažovateľovi priznaná a vyplatená náhrada nemajetkovej ujmy v sume 12 300 eur. Zo starších rozsudkov ESLP je to napr. rozsudok č. 31827/02 z 13. 12. 2011, č. 11686/10 z 31. 5. 2012 a č. 13439/10 z 2. 10. 2012, ktorými boli priznané sťažovateľovi náhrady nemajetkovej ujmy v súhrnnej sume 22 600 eur.

11. Pokiaľ ide o sťažovateľom tvrdený dlh približne vo výške 60 000 eur (pochádzajúci z jeho trestnej činnosti a náhrady škody spôsobenej sťažovateľom poškodeným) vymáhaný v exekučných konaniach, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. IV. ÚS 347/2020 predložil doklady, z ktorých vyplýva, že mal vyplatiť rôzne sumy svojim údajným veriteľom (na základe zmlúv o pôžičke), ktoré však niekoľkonásobne prevyšujú trovy právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách

advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo znamená, že sťažovateľ mal možnosť so svojimi peňažnými prostriedkami v rozhodnom období v sume prevyšujúcej hodnotu týchto právnych služieb disponovať, a teda bol schopný tieto použiť aj na úhradu trov právneho zastúpenia v konaní o svojej ústavnej sťažnosti. K zníženiu majetku sťažovateľa došlo jednak z vedených exekučných konaní, ale najmä z úkonov samotného sťažovateľa.

12. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd v rámci ústavného prieskumu k preskúmaniu toho, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

13. Sťažovateľ svoju žiadosť (i) o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o jeho ústavnej sťažnosti odôvodnil tou skutočnosťou (ii), že nie je schopný si zvoliť a zaplatiť právneho zástupcu a jeho príjem v ústave na výkon trestu odňatia slobody je minimálny a nepostačuje na krytie odmeny pre advokáta.

14. Ústavný súd po preskúmaní žiadosti konštatuje, že v prípade sťažovateľa vo vzťahu k namietanému uzneseniu najvyššieho súdu a k uzneseniu krajského súdu uvedené zákonné podmienky neodôvodňujú ustanovenie právneho zástupcu (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde), pretože ide v tomto prípade aj o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Napadnuté rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu sú z ústavného hľadiska akceptovateľné, všeobecné súdy reagovali adekvátne na odvolacie a dovolacie námietky sťažovateľa a primeraným a zrozumiteľným spôsobom odôvodnili aj nepriznanie právnej pomoci sťažovateľovi v konaní pred dovolacím súdom, pretože jeho majetkové pomery to neodôvodňujú. Bez toho, aby ústavný súd podrobne citoval z vyžiadaných rozhodnutí všeobecných súdov, je toho názoru, že ústavná sťažnosť je vo vzťahu k nim zjavne neopodstatnená [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, preto ju odmietol (druhý výrok uznesenia)].

15. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu (I. ÚS 642/2017) je tiež známe, že sťažovateľ *„opakovane podáva na všeobecné súdy nedostatočne kvalifikované až chaotické podania, ktorými zaťažuje súdne a iné štátne orgány v Slovenskej republike. Rovnako zneužíva vyťaženosť orgánov ochrany ľudských práv v Európskej únii, ktoré niekedy dobre nerozpoznajú skutočné ciele a zámery sťažovateľa (právoplatne odsúdeného za závažné trestné činy na doživotný trest) získať zo svojich káuz čo najviac finančných prostriedkov bez ohľadu na podstatu týchto sporov, ktoré sú prevažne len hypotetickej povahy, keďže nie sú reálne podložené aj riadnymi dôkazmi.“*

16. Ústavný súd nevzhladol v tejto veci žiadny relevantný dôvod na prípadné vyhoviecie žiadosti sťažovateľa, a tak predmetnému procesnému návrhu sťažovateľa nevyhovelo (bod 1 výroku uznesenia), tak ako to bolo už v inej jeho veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. IV. ÚS 19/2021.

17. *Obiter dictum* ústavný súd uvádza, že sťažovateľ bol vo viacerých konaniach pred ústavným súdom navyše zastúpený kvalifikovanými právnymi zástupcami napr. z neskoršieho obdobia vo veci sp. zn. I. ÚS 25/2018 [REDACTED], II. ÚS 97/2019 [REDACTED], III. ÚS 49/2021 a IV. ÚS 262/2020 [REDACTED] a sp. zn. IV. ÚS 109/2020 [REDACTED], v ktorých mu boli priznané ďalšie finančné prostriedky napr. v sume 1 500 eur a 3 500 eur a k tomu trovy konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu